

Zoo gauw ik gelegenheid krijg, stel ik mij voor het te beproeven, maar de schurft is te Delft niet epidemisch gelukkig; daarom wek ik hierbij anderen op, ook deze proef te nemen.
Delft, 7 Juni 1918.

J. VAN ASSEN.

DE GENEESHEEREN EN DE MILITAIRE AUTORITEITEN.

I.

Naar aanleiding van het ingezonden stukje van dr. METZLAR wil ik de volgende opmerkingen maken:

Ten deele ben ik het eens, ten deele oneens met collega METZLAR. Ik ga volkomen met hem accoord, waar hij niet te spreken is over de wijze, waarop het contrôlebezoek plaats had, maar ik vind zijn uitspraak, dat hij in het vervolg in dergelijke gevallen den toegang tot de betrokken — niet-militaire — zieken aan de militaire collegae wil weigeren, onjuist. Want hierdoor zou de militaire collega al gauw geneigd zijn te zeggen: „dan moet de achtergebleven milicien terstond naar zijn garnizoen terug”. En dit zou vele onaangename gebeurtenissen in het leven roepen. Mijns inziens kan dit voorkomen worden, en zal zich de burger-collega in het geheel niet ontsremd of in zijn eer getast voelen, wanneer de contrôlebezoeken — die, helaas, een enkelen keer wel *noodig* blijken — op de volgende wijze geschieden; ik heb dan ook nooit in mijn functie van controleerend off. van gez. tegenwerking ondervonden van de zijde der burger-collegae.

Wanneer mij een verzoek om contrôle gestuurd wordt, vraag ik eerst, als dit niet opgegeven is, den naam van den behandelenden geneesheer; ik ga dan eerst hem opzoeken, om nadere gegevens omtrent den toestand van den zieke, van het gezin, enz. in te winnen; ik weet dan zijn meening; daarna zoek ik den betrokken zieke op — militair, of niet-militair — en als de huisarts tijd heeft, vraag ik hem den patiënt met mij te onderzoeken, en deel dan later den huisarts mijn meening mee. Verschilt deze van de zijne, d. w. z. kan m.i. de milicien wel terug naar zijn garnizoen, dan draag ik daarvoor de verantwoording. Maar men onthoude wel: wij komen als *dokter*, dus staan op een zeer humaan standpunt.

Kan collega METZLAR zich vereenigen met deze wijze van het uitoefenen der contrôlebezoeken?

Assen, 10 Juni 1918.

A. C. NICOLAI, *off. v. gez. 2de kl.*

II.

Dat de contrôle van ziekten van familieleden van militairen al sedert langen tijd noodzakelijk is gebleken te zijn, kan niet anders dan betreurenswaardig, in het bijzonder voor ons doktersfatsoen, worden genoemd. Hierover is men het, naar ik meen, vrijwel eens. Dat het *moeten* afleggen van contrôle-bezoeken voor den militairen arts zeer onaangenaam werk is, lijkt zonder meer duidelijk. Dat de medewerking vooral van de — gelukkig overgrootte meerderheid — in deze nauwgezette collegae verwacht en — gelukkig wederom — inderdaad verkregen wordt, is m.i. zeer toe te juichen. Dat collega METZLAR de kleine onnauwkeurigheid van den controleerenden collega, — zich niet aanstonds als militair dokter te hebben aangediend — in een stemmingmakend stukje tracht aan de kaak te stellen, is m.i. wel wat al te ver gedreven. Dat de militaire collega, ziende, dat er een ernstige zieke was, juist in het belang van dien zieke, zich tevreden stelde met het voelen van den pols, is m.i. zeer goed gezien. Overigens zou ik collega METZLAR willen aanraden, alvorens in den vervolge zijn afkeuring te kennen te geven, zich eerst eens over de bedoeling van de „contrôle”, en tevens over de omstandigheden, waaronder in deze zijn militaire collega's moeten werken, op de hoogte te stellen. Ik meen, dat hij dan dit stukje wellicht niet zou hebben geschreven. Zeer zeker zou hij dan de laatste alinea, waarin hij spreekt van het in den vervolge te trachten de militaire collegae in bepaalde gevallen niet meer te doen toelaten, mede met het oog op zijn eigen prestige, hebben achterwege gelaten.

Sluis,

9 Juni 1918.

J. A. H. HERMANS,

res. off. v. gez. 2de kl.